

การจัดการสวัสดิการชุมชนของคนจนเมือง:
กรณีศึกษาชุมชนรุ่งมณีพัฒนา เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร

Community Welfare Management of The Urban Poor:

A Case Study of Rungmanee Pattana Community Wang Thonglang Bangkok

ลิสซา ใจสะอาด¹ สมศักดิ์ สามัคคีธรรม²

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาสังคม

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

รองศาสตราจารย์ประจำคณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

¹papzilisa@gmail.com

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาเรื่องการจัดการสวัสดิการชุมชนของชุมชนรุ่งมณีพัฒนา เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร มีดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานของการจัดการสวัสดิการชุมชนแต่ละประเภทของชุมชนรุ่งมณีพัฒนา 2) เพื่อศึกษาถึงประโยชน์ของการจัดการสวัสดิการชุมชนแต่ละประเภทของชุมชนรุ่งมณีพัฒนา และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการสวัสดิการชุมชนของชุมชนรุ่งมณีพัฒนา การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ กลุ่มเป้าหมายคือ ประธาน กรรมการ ผู้สูงอายุ สมาชิกในชุมชน สมาชิกกองทุนต่างๆ ของชุมชน หน่วยงานภาคีภายนอกที่ให้การสนับสนุน ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการสวัสดิการชุมชน

ผลการศึกษาพบว่า การจัดการสวัสดิการชุมชนของชุมชนรุ่งมณีพัฒนา ประสบความสำเร็จพอสมควร ดังจะเห็นได้จากความสำเร็จของการจัดสวัสดิการกองทุนชุมชนที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมด้านการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนดีเด่นประจำปี 2556 และได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับประจำปี 2557 โดยผ่านการคัดเลือกจากสถาบันการเงินชุมชนทั่วประเทศที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารออมสิน นอกจากนี้กองทุนสวัสดิการชุมชนยังคงดำรงอยู่ และมีแนวโน้มการเจริญเติบโตที่ดี สมาชิกต่างได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากการออม จึงชักจูงคนรู้จักเข้าร่วมในกองทุนต่างๆ ของชุมชน ทำให้จำนวนสมาชิกของสถาบันการเงินของชุมชนรุ่งมณีพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และมีแนวโน้มที่จะมีเงินสะสมเพิ่มมากขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนของชุมชนรุ่งมณีพัฒนามีมาตรฐานการเรียน มีความมั่นคง และได้รับการสนับสนุนที่ดีจากสำนักงานการประถมศึกษาพื้นที่การศึกษา และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ จึงทำให้ผู้ปกครองมีความมั่นใจในการนำบุตร-หลานมาเข้าเรียน ด้านชมรมผู้สูงอายุของชุมชน แม้ว่าจะจัดตั้งขึ้นได้ไม่นาน แต่เพราะความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในชุมชน และการมีผู้นำที่เข้มแข็ง ทำให้มีผู้สูงอายุจำนวนมากเข้าร่วมและสมัครเป็นสมาชิก นอกจากนี้การรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพของผู้สูงอายุยังส่งผลดีและสามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน โดยปัจจัยที่ส่งผลให้การจัดการ

สวัสดิการชุมชนรุ่งมณีพัฒนาประสบความสำเร็จมีดังนี้ 1) ความสัมพันธ์ทางสังคมภายในชุมชน 2) ภาวะผู้นำของผู้นำชุมชน 3) การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน และ 4) การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก

คำสำคัญ: สวัสดิการชุมชน; สถาบันการเงิน; หน่วยงานภายนอก

Abstract

The objectives of the study on the community welfare management of Rungmanee Pattana Community, Wang Thong Lang district, Bangkok were as follows: 1) to study the operation of each type of the community welfare of Rungmanee Pattana community, 2) to study the benefits of each type of the community welfare of Rungmanee Pattana community, and 3) to study the factors affecting success in managing the community welfare of Rungmanee Pattana Community. This study is a qualitative research with in-depth interviews in order to obtain information according to the specified objectives. The target audience is the Chairman, Committee, community members, community welfare funds, community senior citizen club, supporting external agencies, as well as individuals involved in the management of community welfare.

The study revealed the success of Rungmanee Pattana Community welfare management as can be seen from the achievement of management of the community welfare fund in receiving the award of management excellence of community financial institutions of the Year 2556 and won the first runner-up for the year 2557. The candidates are community welfare funds across the country under supervision of the Government Savings Bank. In addition, the Community welfare fund still exists and has good prospects of growth. All members receive benefits from the savings thus persuading acquaintances to join various funds of the community resulting in a rapid increase of the number of members in the Rungmanee Pattana community financial institution. The expected savings are likely to increase in the future. Besides, the child development center preschool of Rungmanee Pattana Community has learning standards, stability and received great supports from the Primary Educational Service Area Office and the Crown Property Bureau. As a result, parents are confident in enrolling their children in the Community preschool. Due to good relationship among the community members and a strong leadership of the leader, many elderly join and become members of the senior citizen club of the Community although it has been recently established. The integration of the elderly as the working group can generate income for the Community. Factors that contribute to the success of Rungmanee Pattana Community welfare management are: 1) the social relationship within the community, 2) Leadership of the Community leader, 3) participation of the community members, and 4) The supports from external agencies.

Keywords : Community welfare; Financial institution; External agencies

บทนำ

สวัสดิการเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนที่ต้องการชีวิตที่ดีและมีคุณภาพมากขึ้นจากที่เป็นอยู่ สวัสดิการจึงเป็นตัวชี้วัดของสังคมที่เป็นประชาธิปไตย การจัดระบบสวัสดิการชุมชนเป็นวิธีที่ก่อให้เกิดการพัฒนา ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน ซึ่งถือเป็นความสามารถของชุมชนในการพัฒนาการจัดสวัสดิการโดยภาคประชาชน มีเป้าหมายเพื่อทำคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น โดยชุมชนสามารถพึ่งตนเอง และนำไปสู่ความยั่งยืนได้ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นแก่ชุมชน แนวคิดการจัดสวัสดิการชุมชนจึงได้ถือกำเนิดขึ้นภายใต้หลักคิดการบูรณาการความร่วมมือระหว่าง 3 ภาคส่วน คือ ภาคประชาชนริเริ่ม ชุมชนหนุนเสริม ภาครัฐและเอกชนเติมเต็ม เพื่อให้เกิดกลไกการจัดสวัสดิการที่มีประสิทธิภาพ สามารถดูแลประชาชนในระดับรากหญ้าได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน 2552) การจัดสวัสดิการชุมชนเป็นแนวคิดใหม่ในสังคมไทยที่ถูกนำมาใช้ทศวรรษ 2540 ซึ่งแนวคิดนี้ได้ปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 “สวัสดิการชุมชน” เป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยให้เกิดความมั่นคงของชุมชน สามารถดำรงอยู่ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีศักดิ์ศรี ยืนหยัดได้ด้วยตนเอง ลดการพึ่งพาจากภายนอก ดังนั้นสวัสดิการชุมชนจึงมีความสำคัญตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 เป็นรัฐธรรมนูญที่กล่าวกันว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน โดยมีเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ถือว่าเป็นสิทธิที่ประชาชนทุกคนต้องได้รับอย่างเสมอภาคและเป็นธรรมตามกระบวนการทางประชาธิปไตย

จากที่กล่าวมาจึงทำให้เกิดเป็นความสนใจ และต้องการที่จะศึกษาถึงการจัดสวัสดิการชุมชนของคนจนเมือง เพื่อให้ทราบถึงบทบาทการดำเนินงานของผู้นำชุมชนต่อสวัสดิการภายในชุมชน โดยสาระสำคัญอยู่ที่กระบวนการ คือ ชุมชนต้องมีส่วนร่วม และเรียนรู้ควบคู่ไปกับการพัฒนา ซึ่งที่ผ่านมายังไม่พบว่ามีการวิจัยใดที่สะท้อนประเด็นในการศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับ การดำเนินการของการจัดสวัสดิการชุมชนคนจนเมืองโดยใช้ความสามารถของชุมชนในการจัดสวัสดิการด้วยการพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน และการสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนจากการจัดสวัสดิการชุมชน จึงเป็นที่มาของผู้ศึกษาที่สนใจและหยิบยกขึ้นมาตั้งเป็นประเด็นคำถามในการศึกษา สำหรับการเลือกพื้นที่ในการศึกษาครั้งนี้ คือ การจัดสวัสดิการชุมชนของชุมชนรุ่งมณีพัฒนา เนื่องจากกองทุนนี้ได้รับการยกย่องว่าประสบความสำเร็จในการจัดสวัสดิการ ในเขตของกรุงเทพมหานคร โดยได้รับรางวัลชนะเลิศในด้านการจัดสวัสดิการในรูปแบบขององค์กรทางการเงินในปี พ.ศ. 2556 และรางวัลรองชนะเลิศในปี พ.ศ. 2557

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานในการจัดการสวัสดิการชุมชนแต่ละประเภทของชุมชนรุ่งมณีพัฒนา
2. เพื่อศึกษาถึงประโยชน์ของการจัดการสวัสดิการชุมชนแต่ละประเภทของชุมชนรุ่งมณีพัฒนา
3. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการสวัสดิการชุมชนของชุมชนรุ่งมณีพัฒนา

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่ของการศึกษา

ศึกษาแนวคิดเรื่องคนจนเมือง สวัสดิการชุมชน ภาวะผู้นำ ทุนทางสังคม และการมีส่วนร่วม นำมาสู่การจัดสวัสดิการชุมชน เพื่อส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ทำให้สมาชิกในชุมชนได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสามารถพึ่งตนเองได้ และเสริมสร้างเข้มแข็งยั่งยืน ดังนี้

ประการแรก เพื่อศึกษาประวัติของชุมชนรุ่งมณีพัฒนาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยการพิจารณาในประเด็นที่สำคัญประกอบด้วย ประวัติชุมชน ที่อยู่อาศัยของคนในชุมชน การริเริ่มของสวัสดิการชุมชน โดยคณะกรรมการชุมชนและสมาชิกในชุมชน ความสัมพันธ์ของสมาชิกภายในชุมชน ภาวะผู้นำที่เข้มแข็งของชุมชน สวัสดิการชุมชนที่ครอบคลุมตั้งแต่เกิด, แก่, เจ็บ, ตาย การศึกษาของคนในชุมชน อาชีพของคนในชุมชน และสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน

ประการที่สอง เพื่อศึกษาการดำเนินงานและพัฒนาการของสวัสดิการชุมชน ตั้งแต่การเริ่มก่อตั้ง การสนับสนุนในแต่ละสวัสดิการชุมชน เพื่อให้คนในชุมชนคนจนเมืองสามารถพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และสังคม โดยมีอาชีพ มีงานทำและมีรายได้ อีกทั้งได้รับการยอมรับจากสังคม และเข้าถึงบริการต่างๆ ในสังคมได้ ซึ่งพิจารณาจากด้านสุขภาพร่างกาย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิต และในด้านสิทธิทางสังคม การได้รับการคุ้มครองสิทธิในฐานะพลเมือง การเข้าถึงบริการพื้นฐาน มีการคุ้มครองสิทธิสถานภาพตามกฎหมาย การได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก และการมีพื้นที่ทางสังคม

ประการที่สาม เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดการสวัสดิการชุมชนของชุมชนรุ่งมณีพัฒนา โดยแบ่งเป็น 4 ปัจจัย คือ 1. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ทางสังคมภายในชุมชน 2. ปัจจัยทางด้านภาวะผู้นำ 3. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และ 4. ปัจจัยการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

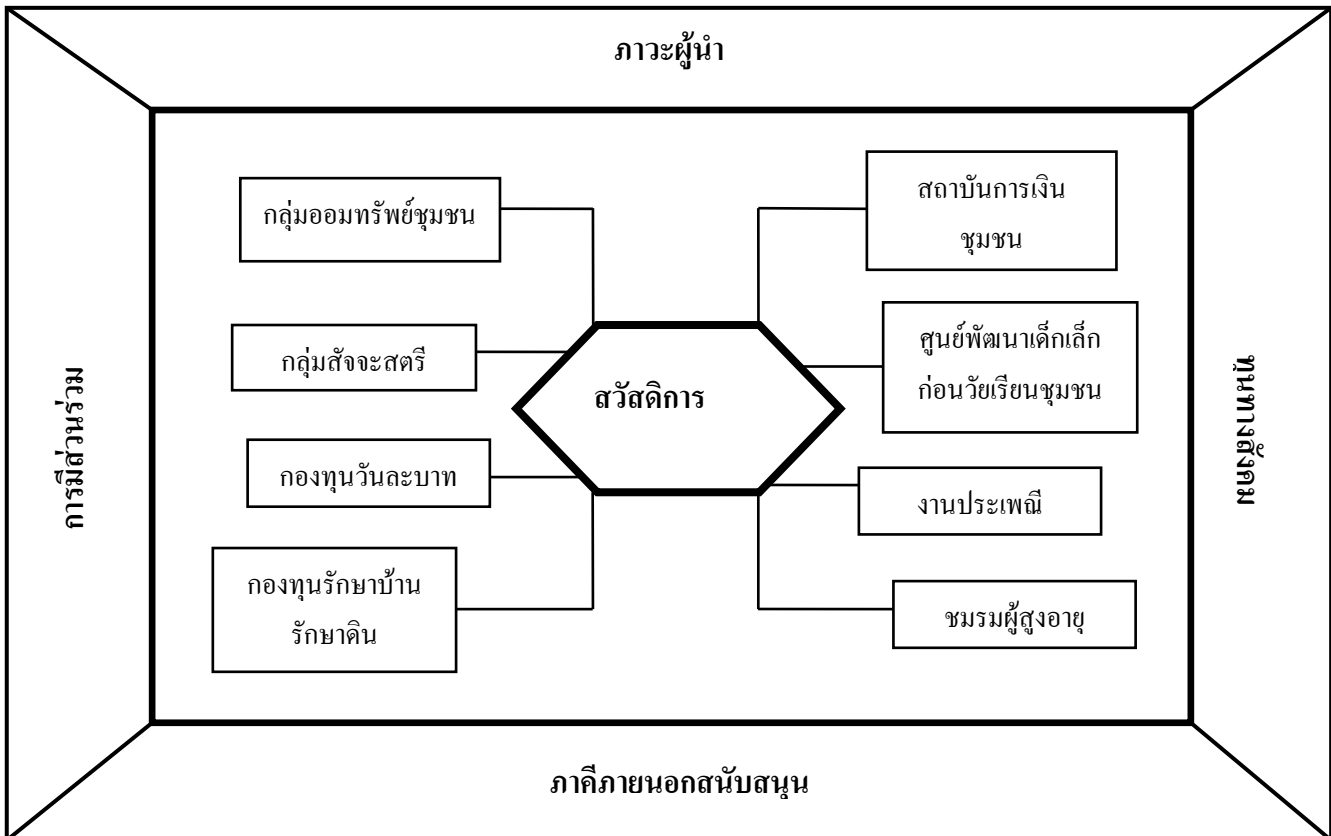
ขอบเขตด้านเวลาที่ศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิจัย เริ่มทำการศึกษาการจัดการสวัสดิการชุมชน ตั้งแต่ชุมชนเริ่มก่อตั้งจนกระทั่งดำเนินการมาถึงปัจจุบันคือ พ.ศ. 2558

กรอบแนวคิดในการศึกษา

สำหรับกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ ประเด็นที่ผู้ศึกษาจะศึกษา คือ เรื่องการจัดการสวัสดิการชุมชนของคนจนเมือง ซึ่งสวัสดิการชุมชนแต่ละประเภทประกอบไปด้วย งานประเพณี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน ชุมชน ชมรมผู้สูงอายุ สถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์ชุมชน กลุ่มสัจจะสตรี กองทุนวันละบาท และกองทุนรักษากันรักษาคน หากชุมชนใดก็ตามมีการจัดการสวัสดิการชุมชนที่ดี สมาชิกได้รับประโยชน์ จะทำให้เกิดความเข้มแข็งขึ้นภายในชุมชน ซึ่งภาวะผู้นำมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากในการนำมาซึ่งความเข้มแข็ง และสามัคคีของคนในชุมชน กล่าวคือผู้นำต้องเป็นที่ยอมรับ และมีความเสียสละต่อสมาชิก มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อสมาชิกในชุมชน ถ้า

สมาชิกมีความรักใคร่ต่อกัน ก็จะตามมาด้วยการพึ่งพาอาศัยกัน และเกิดเป็นการร่วมมือกันในการจัดการสวัสดิการชุมชน และในการจัดสวัสดิการชุมชนควรให้สมาชิกได้เข้ามามีส่วนร่วม แสดงออกถึงการร่วมเป็นเจ้าของ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นแก่ชุมชน ด้านภาคีภายนอกเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุน เพราะจะช่วยสนับสนุนด้านทรัพยากร เป็นที่ปรึกษา ทำให้เกิดการเอื้อประโยชน์แก่กัน และช่วยสนับสนุนให้ชุมชนเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งนี้ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ออกมาเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาได้ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาการจัดการสวัสดิการชุมชนของคนจนเมือง กรณีศึกษา: ชุมชนรุ่งมณีพัฒนา เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ การเก็บข้อมูลประกอบด้วย 1) กระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร 2) กระบวนการสัมภาษณ์เชิงลึก และ 3) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึก คือ ประธาน กรรมการ สมาชิกชุมชน สมาชิกกองทุนต่างๆ ผู้สูงอายุชุมชน และหน่วยงานภาคีภายนอกที่ให้การสนับสนุน ตลอดจนบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการสวัสดิการชุมชน สำหรับวิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต และรวบรวมเอกสารต่างๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย และนำข้อมูลจากการบันทึกในขั้นตอนของการลงพื้นที่มาวิเคราะห์ ตั้งเป็นคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่ต้องการศึกษาวิจัย และนำเอกสารจากการ

สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความสมบูรณ์ โดยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก มาใช้ในกระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล แล้วนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์

ผลการวิจัย

การจัดสวัสดิการชุมชนของชุมชนรุ่งมณีพัฒนาเกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้นำชุมชน และสมาชิกในชุมชนคนจนเมืองที่อยู่อาศัยร่วมกันพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง และชุมชนให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังมีความต้องการให้สมาชิกในชุมชนได้รับสวัสดิการอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง เพื่อร่วมเสริมสร้างความสามัคคีและเข้มแข็งให้เกิดต่อชุมชน โดยต้องการให้คนในชุมชนได้รู้จักเรียนรู้ การวางแผนถึงอนาคต เลือกว่าจะพึ่งพาตนเอง และลดการพึ่งพาปัจจัยจากภายนอก สวัสดิการที่สำคัญของชุมชนรุ่งมณีพัฒนา แบ่งได้ 3 ประเภท คือ 1. สวัสดิการด้านกองทุน 2. สวัสดิการด้านศูนย์เด็กเล็กก่อนวัยเรียนชุมชน และ 3. ชมรมผู้สูงอายุ

สถาบันการเงินชุมชนกองทุนรุ่งมณีพัฒนา (กองทุนเงินล้าน)

กองทุนเงินล้านก่อตั้งขึ้นเป็นกองทุนแรกของชุมชนเมื่อปี พ.ศ. 2546 และได้รับการบริหารงานโดยคณะกรรมการชุดเก่า ซึ่งไม่มีความชำนาญในการบริหารจัดการด้านการเงิน จึงทำให้เกิดปัญหาหนี้เสีย 800,000 บาท ทำให้สมาชิกในชุมชนเกิดความไม่เชื่อใจ และเสียความไว้วางใจแก่คณะกรรมการในชุดนี้ จึงมีการจัดแผนโครงสร้างคณะกรรมการขึ้นมาใหม่โดยได้รับการคัดเลือกและผ่านความเห็นชอบจากสมาชิกในชุมชนรุ่งมณีพัฒนา ทุกอย่างจึงเริ่มเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ทำให้กองทุนเงินล้าน หรือกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของชุมชนรุ่งมณีพัฒนา ได้รับการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเลขที่ 249/2550 เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2550 และได้รับการยกระดับเป็นสถาบันการเงินชุมชนเมื่อปี พ.ศ. 2556 จากการเกิดขึ้นและพัฒนาของกองทุนเงินล้าน ส่งผลให้มีกองทุนอื่นๆอีกมากมายเกิดขึ้น ซึ่งการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนกองทุนรุ่งมณีพัฒนา แบ่งออกเป็นกิจกรรมหลักได้ 4 กิจกรรม คือ

1. การฝากเงิน มีบริการรับฝากเงินจากสมาชิก คุณสมบัติของผู้ที่จะฝากเงินกับสถาบันการเงินชุมชนกองทุนรุ่งมณีพัฒนานั้น จะต้องเป็นสมาชิกของสถาบันฯ ที่มีอายุตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป กรณีอายุน้อยกว่า 7 ปี ให้เปิดบัญชีร่วมกับผู้ปกครอง ซึ่งการรับฝากเงินของสถาบันการเงินชุมชนแบ่งเป็น 2 ประเภทหลัก คือ 1) การฝากเพื่อเรียก และ 2) การฝากประจำ

2. การปล่อยสินเชื่อเงินกู้ การปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินชุมชนกองทุนรุ่งมณีพัฒนา เมื่อถึงระยะเวลาในการกู้เงิน คณะกรรมการ จะมีการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกได้รับทราบผ่านทางเสียงตามสายภายในชุมชน โดยสมาชิกที่จะขอกู้เงินต้องมาลงความประสงค์ และคณะกรรมการจะมีการประชุมกัน เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติ และประวัติของผู้ขอกู้ โดยคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้กู้นั้น จะต้องเป็นสมาชิกของสถาบัน และมีอายุตั้งแต่ 20 ปีบริบูรณ์ มีบัญชีฝากประจำ 12 เดือน ระยะเวลา 3 เดือนขึ้นไป มีอาชีพ รายได้ที่แน่นอน มีการออม

เงินสม่ำเสมอ และมีการฝากเงินสงเคราะห์ชีวิตแบบทรัพย์มั่นคง การปล่อยสินเชื่อ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) สินเชื่อถูกใจ 2) สินเชื่อสบายใจ และ 3) สินเชื่อเพื่อแก้ไขหนี้ในระบบ

3. การจัดสวัสดิการชุมชน สถาบันการเงินชุมชนกองทุนรุ่งมณีพัฒนามีผลกำไรจากผลต่างระหว่างดอกเบี้ยเงินซึ่งสูงกว่าดอกเบี้ยเงินฝาก ทั้งนี้คณะกรรมการได้นำผลกำไรที่ได้จากการดำเนินงานกองทุนจำนวน 5 % ของกำไรมาจัดสรรเพื่อเป็นสวัสดิการให้แก่สมาชิก สำหรับด้านสาธารณสุข โภค การศึกษา และด้านการพัฒนาชุมชน โดยการจัดสรรดังกล่าวนี้ได้นำมาจนถึงความคุ้มค่า และมีประโยชน์ต่อชุมชนมากที่สุด ด้วยสวัสดิการของสถาบันการเงินชุมชนกองทุนรุ่งมณีพัฒนาจะครอบคลุมตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ ตาย

4. โครงการอื่นๆ นอกจากการรับฝากเงิน และการปล่อยสินเชื่อ สถาบันการเงินชุมชนกองทุนรุ่งมณีพัฒนา ยังมีการให้บริการทางธุรกรรมในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของคนในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการบริการเติมเงินโทรศัพท์ รับชำระค่าสาธารณูปโภค รับชำระค่าบัตรเครดิต และการโอนเงินทั้งในและต่างประเทศ เป็นต้น

กลุ่มออมทรัพย์ชุมชนรุ่งมณีพัฒนาเพื่อที่อยู่อาศัย

กลุ่มออมทรัพย์ชุมชนรุ่งมณีพัฒนาเพื่อที่อยู่อาศัย เกิดขึ้นมาจากการที่สมาชิกในชุมชนรุ่งมณีพัฒนาเข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคง โดยสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบและดำเนินการ เพื่อสร้างความมั่นคงในเรื่องที่อยู่อาศัย จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ.2549 วัตถุประสงค์เพื่อเอื้อต่อการทำโครงการบ้านมั่นคงในชุมชนรุ่งมณีพัฒนา การออมทรัพย์เพื่อสมทบที่อยู่อาศัย และฝึกให้สมาชิกในชุมชนมีวินัยในการออม โดยผู้มีสิทธิเข้าร่วมเป็นสมาชิกจะผ่านการพิจารณาสิทธิจากการร่วมโครงการบ้านมั่นคงมาแล้ว อาศัยอยู่ในชุมชนและมีสิ่งปลูกสร้างในชุมชนมาแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ปี ปัจจุบันสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อที่อยู่อาศัยมีจำนวน 325 คน และจัดให้มีการจ่ายเงินออมในทุกวันที่ 8 ของเดือน โดยแรกเริ่มสมาชิกจะต้องเสียค่าสมาชิกแรกเข้า 50 บาท มีการแบ่งการออมไว้เป็น 3 ประเภท คือ 1) การออมสมทบเพื่อที่อยู่อาศัย 2) การออมหุ้นสัจจะ และ 3) การกู้เงินเพื่อที่อยู่อาศัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์สมาชิกได้รับความมั่นคงในชีวิตเพิ่มขึ้นด้วยการได้รับประโยชน์จากการออมทรัพย์ ซึ่งเปรียบเหมือนการกำหนดกฎระเบียบขึ้นมา เพื่อช่วยเหลือให้สมาชิกได้มีความเป็นอยู่ที่ดี และมั่นคงขึ้นไปพร้อมๆกัน โดยการสร้างสำนึก และสร้างวินัยในการออมให้แก่สมาชิกในชุมชน

กลุ่มสัจจะสตรีกองทุนรุ่งมณีพัฒนา

กลุ่มสัจจะสตรีกองทุนรุ่งมณีพัฒนาเกิดขึ้นจากการที่คณะกรรมการชุมชนได้ไปศึกษาดูงานการจัดการสวัสดิการจากกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ “เครือข่ายสัจจะสะสมทรัพย์ เพื่อพัฒนาคุณธรรมครบวงจรชีวิต” ของพระอาจารย์สุบิน ปณีโต ณ วัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม หลังจากการศึกษาดูงานของคณะกรรมการชุมชน และสมาชิกในชุมชนบางส่วนได้มีความสนใจ และเล็งเห็นถึงข้อดีที่สมาชิกพึงจะได้รับประโยชน์จากสัจจะสะสมทรัพย์ จึงเริ่มประชุมวางแผนจัดตั้ง กลุ่มสัจจะสตรีกองทุนรุ่งมณีพัฒนาจึงได้ก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2555 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นแหล่งสินเชื่อให้กับสมาชิกในชุมชนได้กู้เงินในอัตราดอกเบี้ย

ต่ำ โดยกำหนดให้มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 สมาชิกสามารถกู้ได้ตั้งแต่ 3,500–5,000 บาทต่อราย ทั้งนี้จะรับสมัครเฉพาะสมาชิกที่เป็นสตรีเท่านั้น โดยไม่กำหนดว่าจะอาศัยอยู่ในชุมชนหรือนอกชุมชน ขอให้เป็นผู้หญิงและมีสัญชาติไทย ก็สามารถที่จะเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มได้ โดยมีค่าธรรมเนียมแรกเข้า 20 บาทต่อบัญชี ปัจจุบันกลุ่มสตรีกองทุนร่วมพัฒนา มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 131 ราย การดำเนินงานของของกลุ่มสตรีแบ่งออกเป็นกิจกรรมหลักได้ 2 กิจกรรม คือ 1. การออมทรัพย์กลุ่มสตรี และ 2. การกู้เงิน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกกลุ่มสตรี สมาชิกที่เดือดร้อนเรื่องเงินได้รับสิทธิในการกู้ยืมเงินเพื่อไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ โดยการส่งดอกเบี้ยคืนในอัตราที่ต่ำ ทำให้ไม่เป็นภาระต่อการส่งเงินคืน และได้รับความมั่นคงในชีวิตเพิ่มขึ้น ทำให้สมาชิกปลอดภัยจากหนี้ในระบบ ถือเป็นการจัดตั้งกลุ่มขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในยามเดือดร้อน

กองทุนวันละบาท

กองทุนวันละบาทชุมชนร่วมพัฒนาก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2555 จากความเห็นชอบของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนที่มองเห็นถึงการบริหารจัดการงานที่ดี และเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อที่อยู่อาศัย จึงสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนวันละบาทขึ้นในชุมชนร่วมพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกัน สร้างสัมพันธภาพที่ดีแก่สมาชิก ช่วยให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกชุมชนในด้านต่างๆ คือ ด้านการเกิด ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการเสียชีวิต ด้านการให้ทุนการศึกษาแก่เด็ก ด้านการดูแลผู้สูงอายุ และด้านการดูแลช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสหรือพิการ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และมีหลักประกันในการดำรงชีวิตที่มั่นคง เพื่อพัฒนาไปสู่ชุมชนเข้มแข็งสืบต่อไป แรกเริ่มได้มีการจัดให้สมาชิกออมเงินวันละ 1 บาท จนครบทั้ง 30 วันและนำเงินมาส่งให้แก่คณะกรรมการเดือนละ 30 บาท แต่ปัจจุบันได้ตั้งกฎของการส่งเงินออมขึ้นใหม่ โดยให้ส่งเงินออม 360 บาทต่อปี แรกเริ่มมีจำนวนสมาชิก 39 คน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกกองทุนวันละบาท คือ สมาชิกมีความสามัคคี มีน้ำใจ ร่วมแรงร่วมใจกันออมเงินวันละบาทเพื่อช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกด้วยกัน ทำให้เกิดเป็นสัมพันธภาพที่ดีแก่สมาชิกในระยะยาว อีกทั้งสมาชิกกองทุนของชุมชน ยังได้รับการดูแลตลอดชีวิต ทำให้มีหลักประกัน และความมั่นคงในชีวิต ส่งผลให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง และยึดโยงสมาชิกในกลุ่มเข้าหากันด้วยความรัก และความเอื้ออาทรที่มีให้กัน

กองทุนรักษารักษาบ้านรักษาดิน

กองทุนรักษารักษาบ้านรักษาดินก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2555 จุดเริ่มต้นมาจากการทำโครงการบ้านมั่นคงของชุมชนร่วมพัฒนา โดยได้รับการดูแลจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการทำประกันภัยให้แก่บ้าน ในกรณีเกิดภัยพิบัติ น้ำท่วม ดินถล่ม โดยถ้าบ้านเกิดความเสียหายสมาชิกจะได้รับการดูแล และได้รับการชดเชยค่าเสียหายให้จากเหตุการณ์ดังกล่าว ส่วนในกรณีที่บ้านเกิดความเสียหายอย่างหนัก จนต้องทำการสร้างหลังใหม่ สมาชิกจะได้รับการพิจารณาสิทธิเพื่อขอกู้เงินจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 152 คน

การดำเนินงานของกองทุนรักษาบ้านรักษาดิน สมาชิกจะต้องฝากเงินเข้ากองทุนเพื่อทำการรักษาบ้านรักษาดิน จำนวน 210 บาทต่อปี โดยทางคณะกรรมการชุมชนจะส่งเงินให้แก่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน 100 บาท และเก็บไว้ที่ชุมชนเอง 110 บาท เพื่อที่จะได้มีเงินไว้เพื่อสำรองเวลาเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินขึ้นยามจำเป็น โดยสมาชิกจะได้รับการดูแล และได้รับการชดเชยค่าเสียหายในกรณีที่บ้านชำรุด และกรณีที่บ้านเกิดความเสียหาย จนต้องซ่อมแซมอย่างมากและไม่มีเงิน สมาชิกจะได้รับการพิจารณาสิทธิเพื่อขอกู้เงินจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกกองทุนรักษาบ้านรักษาดิน สมาชิกกองทุนรักษาบ้านรักษาดินจะได้รับประโยชน์ในการได้รับเงินในการซ่อมแซมบ้านจากกรณีเกิดภัยพิบัติขึ้นกับตัวบ้าน และถ้าบ้านเกิดความเสียหายหนักจนต้องสร้างหรือต่อเติมใหม่ สมาชิกจะได้รับการพิจารณาสิทธิในการกู้เงินโดยขึ้นอยู่กับกรณีของการเสียหายของบ้าน อีกทั้งยังเป็นการสร้างหลักประกันให้แก่คนในครอบครัว และทำให้สมาชิกได้รับความเชื่อมั่นในเรื่องความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินมากขึ้น

ศูนย์เด็กเล็กก่อนวัยเรียนชุมชนรุ่งมณีพัฒนา

ศูนย์เด็กเล็กก่อนวัยเรียนชุมชนรุ่งมณีพัฒนาเกิดขึ้นจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ได้มองเห็นถึงการพัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนในชุมชน โดยได้เข้ามาเพื่อประชุมหารือกับคณะกรรมการชุมชน ถึงประโยชน์ของการก่อตั้งศูนย์เด็กเล็กก่อนวัยเรียนของชุมชน ศูนย์เด็กเล็กก่อนวัยเรียนชุมชนรุ่งมณีพัฒนาจึงได้เกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ.2543 โดยมีเนื้อที่รวมทั้งหมด 504 ตารางเมตร มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสร้างความพร้อมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กเล็กทางด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา พร้อมทั้งจะรองรับการเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีคุณภาพในอนาคต อีกทั้งยังช่วยลดภาระของผู้ปกครองเด็กเล็กที่ต้องทำงานนอกบ้านให้มีเวลาประกอบอาชีพได้อย่างเต็มที่

การดำเนินงานจัดให้มีการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นเตรียมอนุบาลถึงระดับอนุบาล 3 และรับเด็กอายุตั้งแต่ 2 ขวบครึ่ง ถึง 4 ขวบ การแบ่งห้องเรียนจะแบ่งออกเป็น 3 ห้องโดยแบ่งตามอายุของเด็ก คือ ห้อง A, B, C ซึ่งแต่ละห้องเรียนจะมีครูพี่เลี้ยงดูแลห้องละ 2 คน เปิดทำการวันจันทร์ถึงศุกร์ตั้งแต่เวลา 8.00 - 15.30 น. แบ่งการเรียนการสอนออกเป็น 2 เทอม คือ เทอมที่ 1 เดือนพฤษภาคม – ตุลาคม และเทอมที่ 2 เดือนพฤศจิกายน – เมษายน แรกเข้าเด็กจะต้องเสียค่าลงทะเบียน 3,000 บาท และเดือนต่อไปจะเสียค่าบำรุงการศึกษาของเด็กในชุมชน และเด็กนอกชุมชนแตกต่างกัน คือ เด็กในชุมชนจะเสียค่าบำรุงการศึกษาเดือนละ 500 บาท ส่วนเด็กนอกชุมชนจะเสียค่าบำรุงการศึกษาเดือนละ 700 บาท ปัจจุบันจำนวนเด็กทั้งหมด 83 คน โดยเป็นเด็กในชุมชน 31 คน เด็กนอกชุมชน 52 คน และจำนวนครูพี่เลี้ยงทั้งหมด 6 คน ซึ่งได้รับเงิน 9,700 บาทต่อเดือน โดยมีการปรับฐานเงินเดือนให้ครูพี่เลี้ยงใหม่ตามวุฒิการศึกษาปริญญาตรี คือ 15,000 บาท และค่าเบี้ยเลี้ยง 100 บาทต่อเดือน

ประโยชน์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนที่มีต่อชุมชน ศูนย์เด็กเล็กถือเป็นสวัสดิการหนึ่งของชุมชนรุ่งมณีพัฒนา ซึ่งจะช่วยให้เด็กเล็กได้เตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยเรียนอย่างเต็มรูปแบบ เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กที่ไม่ได้เข้าเรียนที่ศูนย์พัฒนาการเด็กเล็กก่อนวัยเรียน จะเห็นได้ว่าเด็กที่เข้าเรียนมีพัฒนาการเรียนรู้ได้เร็วกว่า อีกทั้ง

เด็กยังสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ง่าย และมีความเคยชินกับการเข้าสังคม เด็กจะมีความกล้าแสดงออก และได้รับการเรียนรู้ทักษะและพัฒนาการในด้านต่างๆ ไปพร้อมกับครูพี่เลี้ยง

ชมรมผู้สูงอายุ

ชมรมผู้สูงอายุ ชุมชนรุ่งมณีพัฒนา เริ่มก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2558 ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่มีนโยบายให้การสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชน โดยสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ได้นำผู้สูงอายุ ในชุมชนรุ่งมณีพัฒนา เข้าร่วมโครงการผู้สูงอายุที่จัดขึ้น เรียกว่า “วงเดือนลำดวน”¹ มีกิจกรรมสำคัญได้แก่ การนำตัวแทนผู้สูงอายุไปศึกษาดูงาน (ร่วมกับกลุ่มผู้สูงอายุชุมชนอื่นที่อยู่ใกล้เคียง) เกี่ยวกับกิจกรรมของผู้สูงอายุ การสวัสดิการผู้สูงอายุ และกองทุนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด แก่นำผู้สูงอายุในชุมชนจึงได้รับแรงบันดาลใจที่จะการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุอย่างเป็นทางการ เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2558 และได้ประชุมเพื่อเลือกสรรชื่อประจำชมรมฯ คือ “ดอกคูณ” มีสมาชิกชมรมเริ่มแรก 20 คน แต่ปัจจุบันมีการรับสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นอีกกว่า 60 คน

สำหรับกิจกรรมสำคัญที่ผู้สูงอายุมีบทบาทได้แก่ การจัดงานในวันสำคัญของชาติและงานประเพณี ดังจะพบว่าชุมชนรุ่งมณีพัฒนามีการจัดงานรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุในวันสงกรานต์ งานประเพณีแห่เทียนในวันเข้าพรรษา การถวายพระพรแด่พระบรมมหาราชินี และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวันแม่และวันพ่อ พร้อมกับจุดเทียนชัยในวันแม่และวันพ่อ เป็นต้น

นอกจากกิจกรรมที่จัดขึ้นในวันสำคัญของชาติแล้ว ผู้สูงอายุยังมีการดำเนินงานด้านอื่นอีกหลายด้าน อาทิ กิจกรรมการรวมกลุ่มฝึกอาชีพและเสริมสร้างรายได้ โดยชมรมผู้สูงอายุได้รวมกลุ่มกันจัดทำผลิตภัณฑ์ จำพวกน้ำยาล้างจาน (กลิ่นหอมจากมะกรูดเข้มข้น) ยาระดม (จากดอกอัญชันสีสวยสดใส) นอกจากนี้ทางชมรมผู้สูงอายุยังได้ดำเนินการผลิตเครื่องดื่มสมุนไพร เช่น น้ำกระเจี๊ยบ น้ำอัญชัน โดยผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่จะเน้นการใช้วัตถุดิบที่มาจากธรรมชาติที่สามารถหาได้ง่ายตามท้องถิ่นและมีราคาถูก โดยได้นำมาแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และเพื่อทำใช้เองในครัวเรือน นอกจากนี้ยังมีการผลิตเพื่อจัดจำหน่ายในราคาถูกให้กับชาวบ้านในชุมชนอีกด้วย โดยเงินที่ได้จากการขายผลิตภัณฑ์ ได้นำมาเข้าชมรมผู้สูงอายุสำหรับนำไปใช้ในกิจกรรมของชมรมต่อไป

ชมรมผู้สูงอายุรุ่งมณีพัฒนา (กลุ่มดอกคูณ) มีแผนในการจัดตั้ง “กองทุนชมรมผู้สูงอายุ” โดยพยายามเก็บรวบรวมเงินทุนเบื้องต้นจากการจัดทำผ้าป่าผู้สูงอายุ แต่ขณะนั้นกองทุนยังไม่ได้มีการจดทะเบียนหรือจัดตั้ง

---

¹โครงการวงเดือนลำดวน เป็นโครงการที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ได้ตระหนักถึงสภาวะของสังคมไทยที่กำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ในการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่าและมีความสุขทั้งทางกายและทางใจ โดยยึดแนวทางการพัฒนาอย่างสมดุลใน 4 มิติ ได้แก่ มิติทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนตามแนวพระราชดำริ “บวร”

อย่างเป็นทางการ นอกจากนี้กลุ่มออมทรัพย์ชุมชนรุ่งมณีพัฒนายังบริจาคสมทบเข้าชมรมทุกๆ ละ 10,000 บาท แต่เนื่องจากกองทุนชมรมผู้สูงอายุยังจัดตั้งได้ไม่นาน จึงทำให้ในปัจจุบันมียอดเงินในกองทุนรวมทั้งสิ้นเพียง 30,000 บาทเท่านั้น

กล่าวโดยสรุปการจัดสวัสดิการชุมชนของชุมชนรุ่งมณีพัฒนา ประสบความสำเร็จพอสมควร ดังจะเห็นได้จาก การจัดสวัสดิการกองทุนที่ประสบความสำเร็จในด้านการบริหารจัดการที่สอดคล้อง จนได้รับรางวัลการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนดีเด่น ประจำปี 2556 และได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ประจำปี 2557 โดยการคัดเลือกจากสถาบันการเงินชุมชนทั่วประเทศที่อยู่ภายใต้การดูแลของธนาคารออมสิน นอกจากนี้กองทุนยังดำรงอยู่ได้ และมีแนวโน้มการเติบโตที่ดี เพราะสมาชิกที่ได้รับประโยชน์จากการออม ได้ชักชวนคนรู้จักเข้ามาร่วมในกองทุนต่างๆ ทำให้เกิดการขยายตัวของสมาชิกอย่างรวดเร็ว และคาดว่าจะมีแนวโน้มเงินสะสมเพิ่มพูนมากขึ้นในอนาคต อีกทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนของชุมชนยังมีมาตรฐาน และความมั่นคง และได้รับการสนับสนุนที่ดีจากสำนักงานเขต และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ จึงทำให้ผู้ประกอบการมีความมั่นใจในการนำบุตรหลานมาฝากเข้าเรียน ด้านการบริหารจัดการชมรมผู้สูงอายุรุ่งมณีพัฒนาตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา พบว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะด้านความเข้มแข็งของผู้นำ ซึ่งมีการทำงานเป็นทีม ต่างให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน อันนำไปสู่ความร่วมมือกันดำเนินงานอย่างแข็งขันในทุกกิจกรรมที่ชมรมจัดขึ้น โดยสมาชิกชมรมมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชมรม มีความสามัคคีกลมเกลียว ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ไม่เอารัดเอาเปรียบสมาชิกท่านอื่น และมีการประสานงานกันระหว่างสมาชิกชมรมและประสานงานกับหน่วยงานภายนอกได้ดี รวมถึงมีศักยภาพได้รับความไว้วางใจจากสาธารณชนและชุมชนใกล้เคียงอื่นๆ

สำหรับปัจจัยที่ส่งผลให้สวัสดิการชุมชนรุ่งมณีพัฒนาประสบความสำเร็จนั้นคือ 1. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ทางสังคมภายในชุมชน 2. ปัจจัยทางด้านภาวะผู้นำ 3. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และ 4. ปัจจัยการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก

อภิปรายผล

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดสวัสดิการชุมชนรุ่งมณีพัฒนา

1. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคมภายในชุมชนกับการดำเนินงานสวัสดิการชุมชน จากการศึกษาพบว่า สมาชิกในชุมชนรุ่งมณีพัฒนา มีความคุ้นเคย ผูกพัน และสนิทสนมกันมาตั้งแต่รุ่นของบรรพบุรุษ เนื่องจากพื้นที่ของชุมชนส่วนใหญ่ต่างอพยพมาจากต่างจังหวัด และเข้ามาหางานทำในเมือง เมื่อมาอาศัยอยู่ร่วมกันในชุมชนการดำเนินชีวิตหรือวิถีชีวิตความเป็นอยู่จึงคงไว้ซึ่งสังคมเมืองถึงชนบท และเริ่มปรับตัวให้กลมกลืนเข้ากับสิ่งแวดล้อมในสังคมเมือง โดยคงไว้ซึ่งวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ยังเรียบง่าย มีความเอื้ออาทรแก่กันและกัน มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่ยึดถือ และคงไว้สืบต่อกันมา อีกทั้งเพื่อนบ้านละแวกใกล้เคียงต่างรู้จัก และไปมาหาสู่กันอย่างสนิทสนม

ปัจจุบันคนในชุมชนรุ่งมณีพัฒนาต่างตั้งรกรากกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนปัจจุบัน และลูกหลานส่วนใหญ่ก็ยังคงอาศัยอยู่ในชุมชนแห่งนี้ เพราะมีความรัก ความเคยชิน ความผูกพันต่อกันในชุมชน จึงเปรียบเสมือนที่ชุมชนแห่งนี้เป็น

บ้านของตนเองไปแล้ว ด้านกิจกรรมงานประเพณีวันสำคัญต่างๆ ของชุมชน คณะกรรมการและสมาชิกในชุมชนได้มีการประชุมเพื่อวางแผนและจัดกิจกรรมขึ้นในทุกปี อีกทั้งยังมีสมาชิกในชุมชน โดยเฉพาะผู้อาวุโสต่างก็ได้ให้ความสนใจ และกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรม และเข้าร่วม เมื่อถึงวันงานจริงต่างก็สมาชิกในชุมชนและชุมชนใกล้เคียงเข้าร่วมอย่างคับคั่ง การพัฒนาชุมชนของชุมชนรุ่งมณีพัฒนานั้นเป็นไปได้อย่างดีเยี่ยม เนื่องจากความสนิทสนม และคุ้นเคยกันเป็นอย่างดีระหว่างสมาชิกในชุมชนและผู้นำชุมชน จึงทำให้เกิดความร่วมมือในด้านการเปิดรับการพัฒนาศักยภาพของตนเอง และส่วนรวมให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ เมื่อมองเห็นถึงประโยชน์ต่อส่วนตน และส่วนรวมว่าจะได้ประโยชน์จึงไม่นั่งนอนใจที่จะลงมือปฏิบัติจึงนำไปสู่หนทางการพัฒนาที่เปิดรับสิ่งใหม่ๆ และร่วมกันเรียนรู้อย่างสามัคคี เพื่อปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นจากเดิม ซึ่งทั้งหมดนี้จะเกิดขึ้น ได้จากความคุ้นเคยจึงเกิดเป็นความไว้วางใจที่มีต่อผู้นำชุมชน ความคล้อยตาม ความสามัคคี ความร่วมมือร่วมใจกันเป็นอย่างดี และด้วยปัจจัยด้านความสัมพันธ์ที่ดีของคนในชุมชน ส่งผลให้ชุมชนรุ่งมณีพัฒนาเกิดการพัฒนายอย่างต่อเนื่อง ทำให้ช่วยหนุนเสริมด้านการดำเนินงานของสวัสดิการชุมชนได้เป็นอย่างดี จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับคนจนเมือง แนวคิดเกี่ยวกับทุนทางสังคม และแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

2. ด้านภาวะผู้นำกับการดำเนินงานสวัสดิการชุมชน จากการศึกษาพบว่าคณะกรรมการทั้งหมดของชุมชน และสถาบันการเงินชุมชนกองทุนรุ่งมณีพัฒนา ล้วนแล้วแต่เป็นบุคคลที่มีพื้นเพอยู่ในชุมชนมาตั้งแต่รุ่นบรรพบุรุษ ซึ่งสมาชิกในชุมชนต่างก็ให้ความเคารพ ไว้วางใจ และสนิทสนมกลมเกลียวกันมาอย่างยาวนาน การเกิดขึ้นของผู้นำชุมชนรุ่งมณีพัฒนานั้น เกิดจากการวางรากฐานมาจากความคุ้นเคยจนกลายเป็นหน้าที่ที่พึงปฏิบัติไปโดยปริยาย จากการสัมภาษณ์ประธานของชุมชนพบว่า ประธานชุมชนท่านปัจจุบันได้เกิดและโตที่ชุมชนแห่งนี้ โดยที่คุณพ่อของประธานชุมชนต่างก็เป็นถึงอดีตประธานชุมชนมาก่อนที่ตนจะรับตำแหน่ง อาจกล่าวได้ว่าตนได้ติดตามพ่อของตนไปทุกที่เสมอในทุกครั้งที่มีการประชุม และได้ช่วยเหลือในด้านการจัดงานกิจกรรมประเพณีต่างๆ ของชุมชน จึงทำให้ตนเองและคนในชุมชนต่างคุ้นหน้าคุ้นตากันเป็นอย่างดี ทำให้เกิดเป็นความไว้วางใจที่มีมาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน และนำมาซึ่งความไว้วางใจใจตามมา เมื่อมีการเลือกตั้งประธานชุมชนเกิดขึ้นจึงไม่แปลกใจที่ตนจะได้รับตำแหน่งนี้ แต่ตำแหน่งประธานชุมชนจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำ มีความเสียสละต่อส่วนรวม มีวิสัยทัศน์ที่ก้าวไกล มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และมีความรับผิดชอบเป็นอย่างดี ทำให้ต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มีความเหมาะสม และสมควรแก่การดำรงตำแหน่ง

ปัจจัยทางด้านภาวะผู้นำเป็นสิ่งสำคัญมากที่จะช่วยขับเคลื่อนชุมชนให้เกิดการพัฒนายอย่างต่อเนื่อง ตามมาด้วยความเจริญก้าวหน้า การมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของคนในชุมชน จึงทำให้ผู้ที่จะเป็นผู้นำชุมชนต้องพึงปฏิบัติตนให้คู่ควรกับการได้รับความไว้วางใจจากสมาชิกในชุมชน เมื่อความสัมพันธ์ของสมาชิกในชุมชน และผู้นำมีความมั่นคง ความสามัคคี การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนจะช่วยสนับสนุนให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาสวัสดิการชุมชนในด้านต่างๆ จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ และแนวคิดเกี่ยวกับทุนทางสังคม

3. ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนกับการดำเนินงานสวัสดิการชุมชน จากการศึกษาพบว่า สมาชิกของชุมชนรุ่งมณีพัฒนามีส่วนร่วมเป็นอย่างดีในทุกๆกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้น อีกทั้งมีความกระตือรือร้นและให้ความสนใจ

กับการร่วมกันพัฒนาชุมชนไปในทิศทางที่ดีขึ้นอยู่เสมอ โดยสังเกตได้จากการประสบความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชน ซึ่งจะเกิดขึ้นได้นั้นต้องอาศัยความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของสมาชิก โดยสมาชิกมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตนเอง มีวินัยในการออม และการชำระหนี้เงินกู้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ สมาชิกบางรายยังมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจในเรื่องต่างๆ และมีการชักชวนบุคคลภายนอกชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้น โดยชุมชนอีกด้วย อีกทั้งต้องอาศัยการมีส่วนร่วมที่เข้มแข็ง และเหนียวแน่นของคนในชุมชนเป็นอย่างมากจึงจะได้มาซึ่งการประสบความสำเร็จจนปัจจุบัน ได้รับยกย่องเป็นสถานที่ศึกษาดูงานให้ชุมชนและหน่วยงานต่างๆ

ชุมชนรุ่งมณีพัฒนานั้นอาศัยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนความเอื้ออาทร พึ่งพาอาศัย การมีน้ำใจ ช่วยเหลือ และมีส่วนร่วม ระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติ และคนกับวัฒนธรรม จนได้มีการพัฒนามาสู่การจัดการสวัสดิการที่มีแบบแผนมากขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งทำให้สมาชิกในชุมชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีระเบียบแบบแผนการดำรงชีวิตที่มั่นคงขึ้น ปัจจุบันสมาชิกในชุมชนยังมีการสนับสนุนให้เกิดโครงการดีๆ เพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่องอย่างไม่หยุดนิ่ง กล่าวคือสมาชิกชุมชนจะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคณะกรรมการชุมชนอยู่เสมอ อีกทั้งให้ความสนใจ และร่วมแสดงความคิดเห็นเมื่อมีการจัดประชุมเกิดขึ้น โดยสมาชิกต่างได้ให้ความสนใจ และมากันอย่างพร้อมเพรียงในวันที่มีประชุม จะให้ได้ว่าการที่ชุมชนรุ่งมณีพัฒนามาถึงทุกวันนี้ได้ล้วนเกิดขึ้นมาจากความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมของสมาชิกภายในชุมชนทั้งสิ้น จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับทุนทางสังคม และแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

4. ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกกับการดำเนินงานสวัสดิการชุมชน จากการศึกษาพบว่า ชุมชนรุ่งมณีพัฒนาได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกในชุมชนเป็นอย่างดี สมาชิกมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ และมีความกระตือรือร้น ในการพัฒนาชุมชนของตนให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ อีกทั้งสมาชิกยังมีความสามัคคี และมีความร่วมมือกันเป็นอย่างดี ทำให้ส่งผลดีต่อการดำเนินงานสวัสดิการ กล่าวคือชุมชนรุ่งมณีพัฒนาในปัจจุบันได้รับการยกย่องเป็นชุมชนต้นแบบในด้านการศึกษาดูงานจากชุมชนต่างๆ ด้านการจัดการสวัสดิการกองทุนและชุมชน เนื่องด้วยผู้นำชุมชน และสมาชิกในชุมชนต่างมีความใฝ่รู้ และต่างพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ชุมชนสามารถเปิดรับสิ่งต่างๆ เพื่อการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้หน่วยงานภายนอกต่างพร้อมให้การสนับสนุนและช่วยเหลือชุมชนรุ่งมณีพัฒนาอย่างมาก ซึ่งหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญ ได้แก่ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ธนาคารออมสิน และสำนักงานเขตวังทองหลาง ทุกหน่วยงานต่างให้การสนับสนุนโดยการให้สมาชิกในชุมชนได้รับการอบรมด้านการเพิ่มพูนทักษะความรู้และความสามารถ อบรมด้านการบริหารจัดการด้านการออม อบรมด้านการพัฒนาชุมชน อีกทั้งยังช่วยสนับสนุนด้านเงินทุนในการดำเนินงานในโครงการต่างๆ เพื่อการพัฒนาศักยภาพให้สมาชิกในชุมชนและชุมชนให้ดีขึ้นตามลำดับ จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ปัญหาและอุปสรรค

1. สมาชิกในชุมชนรุ่งมณีพัฒนายังคงมีปัญหาเรื่องความยากจนจำนวนค่อนข้างมาก อีกทั้งยังสวัสดิการมากขึ้น ยิ่งทำให้สมาชิกในชุมชนเป็นหนี้เพิ่มมากขึ้น

2. ด้านการบริหารจัดการชุมชนรุ่งมณีพัฒนา ยังขาดบุคลากรเข้ามาช่วยในด้านการบริหารจัดการ อีกทั้งการบริหารจัดการที่ผ่านมาส่งผลให้งานกระจุกตัวอยู่ที่เจ้าหน้าที่เพียงไม่กี่คน ทำให้การดำเนินงานเกิดความล่าช้าเป็นอย่างมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ควรส่งเสริมการรวมกลุ่มชาวบ้านด้านวิสาหกิจชุมชน ต่อหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ควรเข้ามาสนับสนุนส่งเสริมให้มีการพัฒนาอาชีพ หรือฝึกอบรมอาชีพเสริมให้คนในชุมชน เพื่อให้เกิดการสร้างรายได้และทุนหมุนเวียนภายในชุมชน

2. สถาบันการเงินชุมชนกองทุนรุ่งมณีพัฒนา ควรดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลทางการเงินที่เป็นปัจจุบันเพื่อให้สมาชิกและคนในชุมชนได้รับทราบ เช่น งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน จะยิ่งทำให้เกิดความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น

3. ควรเร่งดำเนินการในการสร้างคนรุ่นใหม่ขึ้นมาทดแทนในอนาคต เพื่อเข้ามาสานต่อการดำเนินงาน และทดแทนคณะกรรมการชุดปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการขาดบุคลากรในการบริหารงาน

เอกสารอ้างอิง

- เครือข่ายสวัสดิการชุมชน. (2550). *สวัสดิการชุมชน คนไม่ทิ้งกัน*. กรุงเทพมหานคร. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน.
- จิตติ มงคลชัยอรัญญา และคณะ. (2551). *โครงการศึกษาผลกระทบของระบบสวัสดิการชุมชนท้องถิ่นและตัวชี้วัดความสำเร็จในมุมมองของชุมชน: กรณีศึกษากองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านฝื่อ จังหวัดหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น*. รายงานวิจัย.
- จรีวัลย์ ภัทศิภูติ. (2556, พฤษภาคม-มิถุนายน). *คุณลักษณะของสถาบันการเงินชุมชนที่มีคุณภาพและประสบความสำเร็จ*. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เจตนาถ แซ่เจียว. (2548). *ประเภทและวิธีการจัดการสวัสดิการชุมชน โดยเครือข่ายออมทรัพย์หลักสี่-ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์.
- เฉลิม นบุรีภักดี และคณะ. (2545). *การวิจัยชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: เอส อาร์ พรินติ้งแมสโปรดักส์ จำกัด.
- ชัยพร พิบูลศิริ. (2551). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรชุมชน*. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์*, 48(1), 57-84.
- ชาญ รูปสม. (2548). *ความสามารถขององค์กรชุมชนในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน: กรณีศึกษากองทุนสวัสดิการชุมชนเมือง (กชม)*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ชนินทร์ วะสินนท์. (2549). *การจัดการสวัสดิการชุมชนของเครือข่ายอินแปง: กลไก กระบวนการจัดการตนเอง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์.

- ทะนงศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ. (2540). *หลักการพัฒนาชุมชน*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทัศนีย์ ลักขณาภิชนชัช. (2548). *สวัสดิการชุมชน: เส้นทางสู่การพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน*. กระทรวงการพัฒนาและความมั่นคงของมนุษย์.
- นิติย์ สัมมาพันธ์. (2546). *ภาวะผู้นำ: พลังขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดดูเคชั่น
- ประกาศ ปิ่นตบแต่ง. *คนจนเมืองในทศวรรษ 2530 ใน ฌรงค์ เพ็ชรประเสริฐ (บรรณาธิการ)*. คนจนไทยในมิติทางสังคม. กรุงเทพมหานคร: บริษัทเอคิสันเพรส โปรดักส์ จำกัด.
- พรรณทิพย์ เพชรมาก และคณะ. (2547). *สวัสดิการชุมชนแก้จนอย่างยั่งยืน*. กรุงเทพมหานคร . สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน).
- พระมหาสนิท สุตนต์. (2544). *การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนสำหรับการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในเขตพื้นที่ฝั่งธนบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์.
- ภูวิศ ประสาทไทย. (2546). *กระบวนการจัดการสวัสดิการชุมชน: ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการจัดสวัสดิการชุมชนเร่งด่วนเพื่อผู้ยากลำบาก (SIF MENU 5) บ้านโคกจะบก หมู่ 9 ตำบลลำโรงใหม่ อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร, สาขาชนบทศึกษาและการพัฒนา.
- วิทยา จันทะวงศ์ศรี. (2547). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม*. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน. (2550). *องค์กรการเงินชุมชน เส้นทางสู่การบูรณาการทุนชุมชน*. กรุงเทพมหานคร. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน).
- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน. (2552). *คู่มือการดำเนินการ โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน*. กรุงเทพมหานคร. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน).
- สำนักงานกองทุนเพื่อสังคม. (2545). *บทเรียนและองค์ความรู้ (ชุดที่ 1) การจัดสวัสดิการชุมชน โดยเครือข่ายองค์กรชุมชน: ชุมชนดูแลกันอย่างไรได้อย่างไร*. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.
- อมรา พงศาพิชญ์. (2546). *มุมมองเรื่องทุนทางสังคม ทุนวัฒนธรรม และทุนมนุษย์ ในบริบทของวิสาหกิจและผลกระทบทางสังคม*. ในสรุปผลการสัมมนาทางวิชาการทุนทางสังคม: มรดกเก่าจะนำไปรอดจริงหรือ. บัณฑิต พรหมพักพิง และสุวิทย์ ชีรสาดศรี (บรรณาธิการ), (น. 125-128). ขอนแก่น: สำนักพิมพ์คลังน่านวิทยา.